

29.12.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntönne 7.11.2017 TEM/2072/03.01.01/2017

Kansaneläkelaitoksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (jäljempänä Kela) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta. Esitys koskee työnhakijan mahdollisuutta opiskella lyhytkestoisia opintoja menettämättä oikeutta työttömyysetuuteen.

Ehdotetun lain mukaan työnhakijalla olisi oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä, jos opinnot kestävät enintään kuusi kuukautta ja antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa. Uutta säännöstä sovellettaisiin riippumatta siitä, ovatko opinnot työttömyysturvalain nykyisen 2 luvun 10 §:n perusteella pää- vai sivutoimisia. Työttömällä säilyisi opintojen aikana työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä velvollisuus hakea koko-aikatyötä sekä osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin niitä hänelle tarjottaessa. Opiskelu ei lähtökohtaisesti olisi pätevä syy kieltäytyä työstä tai palvelusta.

Kansaneläkelaitos kannattaa esityksen tavoitetta tukea ja sujuvoittaa työttömien mahdollisuuksia parantaa opiskelemalla työllistymisen ja yritystoiminnan aloittamisen edellytyksiä.

Lakiesitys koskee opintoja, jotka antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa, ja tätä tulkittaisiin laajasti. Kelan näkemyksen mukaan opintojen määritelmä tulisi olla täsmällinen työnhakijoiden yhdenvertaisuuden vuoksi ja yhtenäisen soveltamiskäytännön turvaamiseksi. Lakiesityksen tavoitteiden toteutumisesta Kela kannattaa avoimessa korkeakoulussa tapahtuvan työttömän työnhakijan opiskelun tukemista työttömyysetuudella lakiesityksessä tarkoitetulla tavalla. Kelan näkemyksen mukaan lakimuutoksen valmistelussa on välttämätöntä varmistua koulutuksen korkealaatuisuudesta ja myös arvioida, tulisiko tuettaviksi opinnoiksi hyväksyä lähtökohtaisesti vain julkisen valvonnan alaisten oppilaitosten tarjoama ammatillisia valmiuksia parantava koulutus.

Toimeenpanon sujuvuuden vuoksi lakiesityksestä tulisi käydä ilmi, estyykö työttömyysetuuden saaminen ehdotetun 2 luvun 10 a §:n tilanteessa, jos

POSTIOSOITEPL 78
00381 Helsinki**KÄYNTIOSOITE**Höyläämötie 1 a B
00380 Helsinki**SÄHKÖPOSTI**etunimi.sukunimi@kela**PUHELIN**

020 634 11

työnhakijan todetaan työllistyvän päätoimisesti yritystoiminnassa 2 luvun 5 a §:ssä tarkoitetun neljän kuukauden jälkeen.

Työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:n mukaan odotusaika alkaa päätoimisten opintojen päättymisestä, odotusaika ei kulu päätoimisen opiskelun aikana eikä odotusajasta vähennetä työmarkkinoilla oloa päätoimisen opiskelun aikana. Uutta 2 luvun 10 a §:n säännöstä sovellettaisiin riippumatta siitä, ovatko opinnot työttömyysturvalain nykyisen 2 luvun 10 §:n perusteella päävai sivutoimisia. Odotusaikaa koskevaa työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:ä ehdotetaan muutettavaksi siten, että odotusaikaa ei asetettaisi 2 luvun 10 a §:ssä tarkoitetun opintojen päättymisen perusteella, odotusaika kuluisi edellä mainitun opiskelun aikana ja lisäksi mainitun opiskelun aikaista työmarkkinoilla oloa voitaisiin vähentää odotusajasta. Kela kannattaa odotusaikaa koskevia muutosehdotuksia. Työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:n muutosehdotuksissa mainitaan kuitenkin edelleen päätoimiset opinnot, miltä osin Kela näkee tarpeen täsmentää, tuleeko myös 2 luvun 10 a §:n mukaisen opintojen päätoimisuutta arvioida, kun odotusajan asettamista tutkitaan.

Vaikutukset työttömyysturvan toimeenpanoon

Esityksestä seuraa muutoksia Kansaneläkelaitoksen tietojärjestelmään. Lisäksi esityksestä aiheutuu määrältään suhteellisen vähäistä etuuspäätösten, asiakaskirjeiden, viestinnän, ohjeistuksen ja sähköisen asiointipalvelun muutostyötä.

Etuusjohtaja

Anne Neimala

Lakimies

Eeva Vartio